

VILNIAUS APYGARDOS ADMINISTRACINIS TEISMAS

SPRENDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. gegužės 7 d.
Vilnius

Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėja Rasa Ragulskytė-Markovienė
viešame teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal
pareiškėjo skundą atsakovui Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos
ministerijos dėl įsakymo panaikinimo.

Teismas

nustatė:

Pareiškėjas kreipėsi su skundu į teismą, prašydamas panaikinti Aplinkos apsaugos departamento
prie Aplinkos ministerijos (*toliau – ir Departamentas*)
(*toliau – ir Įsakymas*) bei priteisti bylinėjimosi išlaidas.

Nurodo, kad Įsakymu pareiškėjui buvo paskirta tarnybinė nuobauda – pastaba, už nekokybišką
pareigybės aprašyme pavestų funkcijų atlikimą, vidinių tvarkų, reglamentuojančių paimtų (konfiskuotų)
daiktų registravimą nesilaikymą, Valstybės tarnybos įstatymo (*toliau – ir VTĮ*) 16 straipsnio 1
dalies 1, 4, 6 punktų pažeidimus. Kaip nurodyta

(*toliau – ir Išvada*), pareiškėjui (Alytaus valdybos Druskininkų aplinkos apsaugos
inspekcijos vyriausiajam specialistui) tarnybinė nuobauda paskirta už tai, kad pareiškėjas netinkamai
taikė Mėgėjų žvejybos vidaus vandens telkiniuose taisyklių nuostatas, nepagrįstai administracine
nuobauda nubaudė , netinkamai atliko savo pareigas, t. y. neužfiksavo paimtų
(perduotų) skritulių, tuo pažeisdamas Bešeimininkio, konfiskuoto turto, daiktinių įrodymų, apskaitymo,
saugojimo, perdavimo ir pripažinimo atliekomis tvarkos aprašo 4 punktą.

Pareiškėjas remiasi Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (*toliau – ir
ANK*) nuostatomis bei nurodo, kad aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas, turintis teisę
surašyti administracinių nusižengimų protokolą ir priimti sprendimą administracinio nusižengimo
byloje dėl nuobaudos skyrimo, veikia savarankiškai, jo priimti sprendimai negali būti kvestionuojami
pavaldumo tvarka, o jų pagrįstumas gali būti tikrinamas tik teismine tvarka. Šiuo atveju nėra duomenų,
kad pareiškėjo priimtas sprendimas nubausti būtų buvęs apskųstas teismui ir teismas būtų
panaikinęs pareiškėjo, kaip pareigūno, priimtą sprendimą, todėl Išvados teiginiai apie galimai neteisingą
ir nepagrįstą pareiškėjo sprendimą administracine tvarka nubausti yra niekiniai.

Iš su skundu pateikto Departamento 3 punkto matyti,
kad ankstesnis analogiškas Bešeimininkio, konfiskuoto turto, daiktinių įrodymų, apskaitymo,
saugojimo, perdavimo ir pripažinimo atliekomis tvarkos aprašas, patvirtintas Departamento 2018 m.
lapkričio 2 d. įsakymu Nr. AD1-164 (*toliau – ir Aprašas*), galiojo iki 2019 m. liepos 1 d., t. y. galiojo
administracinio tyrimo metu. Tačiau minėtas Departamento 2018 m. lapkričio 2 d. įsakymas nėra
paskelbtas nei Teisės aktų registre, nei Aplinkos ministerijos aktų tinklapyje. Pareiškėjas remiasi teismų

praktika ir nurodo, kad minėtas Aprašas negali būti taikomas sprendžiant dėl drausminės atsakomybės, nes jis buvo patvirtintas įsakymu, kuris nėra oficialiai paskelbtas.

Pareiškėjo teigimu, jo kaltė dėl jam inkriminuojamų pažeidimų nebuvo nustatyta, todėl jis nėra padaręs pažeidimo, o tarnybinė nuobauda paskirta nepagrįstai.

Atsakovas Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos remdamasis atsiliepimo argumentais prašė pareiškėjo skundą atmesti.

Dėl pareiškėjo skundo argumentų, kad pareiškėjo, kaip pareigūno, priimti sprendimai dėl administracinio nusižengimo galėtų būti tikrinami teisme, nurodo, jog pareiškėjas iš esmės neturėjo surašyti nutarimo, kai protokolas nesurašomas, nes nėra pažeidimo sudėties.

veiksmai nebuvo neteisėti. Pareiškėjas, surašydamas nutarimą, jame nenurodė teisės akto, kurio reikalavimus asmuo pažeidė ir kurio pagrindu skyrė administracinę nuobaudą. Asmuo turi žinoti, dėl ko yra baudžiamas. Dėl minėtų aplinkybių buvo nustatyta, kad pareiškėjas pažeidė ANK bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 640 „Dėl Administracinio teisės pažeidimo protokolo. Nutarimo administracinio teisės pažeidimo byloje. Nutarimo dėl administracinio teisės pažeidimo, kai protokolas nesurašomas, formų ir jų pildymo taisyklių patvirtinimo“ (*toliau – ir Taisyklės*) nustatytos tvarkos reikalavimus. Be to, priešingai, nei teigia pareiškėjas, jo priimtas nutarimas yra apskūstas teismui.

Pažymėjo, kad pareiškėjo nurodytas Aprašas yra patalpintas vieningoje dokumentų valdymo informacinėje sistemoje (VDVIS), kaip nustatyta Departamento reglamente. Taigi, visi aprašai skelbiami VDVIS, su jais supažindinami Departamento darbuotojai.

Apibendrinamas atsakovas nurodė, kad tarnybinio nusižengimo tyrimą atlikęs pareigūnas išsamiai išnagrinėjo visus nusižengimo objektyviusius ir subjektyviusius požymius bei kitas aplinkybes. Tarnybinė nuobauda paskirta atsižvelgiant į kaltę, nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes, padarinius, atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

Teismas

konstatuoja:

Byloje ginčas kilo dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos teisėtumo ir pagrįstumo.

Byloje nustatyta, kad 2019 m. rugpjūčio 22 d. Departamentas gavo skundą, persiūtą Aplinkos ministerijos, kurio pagrindu Departamento direktorius 2019 m. lapkričio 14 d. pavedimu pavedė Departamento Korupcijos ir vidaus tyrimo skyriui (*toliau – ir Skyrius*) atlikti tarnybinį tyrimą dėl Alytaus valdybos Druskininkų aplinkos apsaugos inspekcijos vyriausiojo specialisto veiksmų.

Skyrius, atlikęs tyrimą, nustatė, kad pareiškėjas savo veiksmais padarė tarnybinį nusižengimą, dėl nerūpestingumo pažeisdamas VTĮ 16 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 6 punktų reikalavimus. Tyrimo metu nustatytos aplinkybės užfiksuotos . Skyrius Išvadoje pasiūlė už padarytus pažeidimus skirti pareiškėjui VTĮ 33 straipsnio 3 dalies 1 punkte nustatytą tarnybinę nuobaudą – pastabą.

Departamento direktorius, atsižvelgęs į Išvadą ir pripažinęs, kad pareiškėjas netinkamai atliko pareigybės aprašyme nurodytas funkcijas, t. y. pažeidė VTĮ 16 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 6 punktų reikalavimus, Įsakymu pareiškėjui skyrė tarnybinę nuobaudą – pastabą.

Pareiškėjas, nesutikdamas su Įsakymu, su skundu kreipėsi į teismą. Pareiškėjas nurodo, kad jis patrauktas atsakomybėn už tai, jog jis, kaip pareigūnas, nagrinėdamas administracinio nusižengimo bylą, atliko veiksmus, kurie, atsakovo teigimu, vertintini kaip VTĮ pažeidimai ir netinkamas pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų atlikimas. Pareiškėjo nuomone, už veiksmus, kuriuos jis atliko nagrinėdamas administracinio nusižengimo bylą, jam negali būti taikoma atsakomybė. Nurodo, kad Nutarimas nebuvo apskūstas teismui ir nėra panaikintas. Pareiškėjas teigia, kad jis tinkamai taikė galiojančius teisės aktus.

Dėl Įsakymo teisėtumo ir pagrįstumo

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas, atlikdamas savo tarnybines pareigas, nagrinėjo administracinio nusižengimo bylą ir priėmė 2019 m. birželio 25 d. nutarimą dėl administracinio nusižengimo, kai protokolas nesurašomas (*toliau – ir Nutarimas*), kuriame nustatė, kad _____ padarė ANK 291 straipsnio 1 dalyje numatytą administracinį nusižengimą, ir skyrė administracinę nuobaudą – įspėjimą.

Administracinė atsakomybė patrauktas asmuo _____ 2019 m. rugpjūčio 8 d. pateikė skundą, kuriame nurodė 2019 m. gegužės 30 d. vykusią įvykių aplinkybes ir teigė, kad jis buvo neteisingai nubaustas, prašė panaikinti jo atžvilgiu priimtą sprendimą ir įvertinti pareigūno veiksmus. Taigi administracinė atsakomybė patrauktas asmuo _____ dėl Nutarimo pateikė skundą, paduodamas jį per jį priėmusią instituciją – Departamentą.

Pagal ANK 622 straipsnio 2 dalį, skundas dėl ne teismo tvarka priimto nutarimo administracinio nusižengimo byloje paduodamas per šį nutarimą priėmusią instituciją. Institucija per penkias darbo dienas, jeigu įstatymuose nenustatytas kitas terminas, skundą dėl ne teismo tvarka priimto nutarimo administracinio nusižengimo byloje kartu su byla persiūnčia atitinkamam apylinkės teismui.

Pagal ANK 625 straipsnį, nutarimą administracinio nusižengimo byloje ne teismo tvarka priėmusi institucija, nepažeisdama šio kodekso 622 straipsnio 2 dalyje nustatyto termino, gali visiškai ar iš dalies sutikti su skundu dėl ne teismo tvarka priimto nutarimo administracinio nusižengimo byloje, panaikinti skundžiamą nutarimą ir, netaikydama šio kodekso 616 straipsnyje nurodytų procedūrų, priimti naują nutarimą išnagrinėtoje administracinio nusižengimo byloje. Institucijai priėmus naują nutarimą išnagrinėtoje administracinio nusižengimo byloje, šio kodekso 623 straipsnyje nustatytas terminas skaičiuojamas nuo naujo nutarimo priėmimo dienos. Apskundus naują nutarimą išnagrinėtoje administracinio nusižengimo byloje, jį priėmusi institucija negali priimti kito naujo nutarimo ir privalo šio kodekso 622 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka skundą dėl ne teismo tvarka priimto nutarimo administracinio nusižengimo byloje kartu su byla pasiūsti apylinkės teismui.

Byloje nustatyta, kad Departamentas neatliko veiksmų, nustatytų ANK 625 straipsnyje, t. y. jis nepanaikino skundžiamo Nutarimo, taip pat neatliko veiksmų, nustatytų ANK 622 straipsnio 2 dalyje, t. y. nepersiuntė _____ skundo teismui. Departamentas pradėjo patikrinimą dėl galimai neteisėtų pareiškėjo veiksmų pagal _____ skundą.

Pažymėtina, kad ANK nustatyta nutarimų administracinio nusižengimo byloje apskundimo tvarka. Asmeniui pateikus skundą dėl priimto nutarimo administracinio nusižengimo byloje, turi būti atliekami ANK 621-625 straipsniuose nustatyti veiksmai.

Nagrinėjamu atveju Departamentas pradėjo tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūrą, siekdamas nustatyti, ar pareiškėjas, pagal savo tarnybines pareigas nagrinėdamas administracinio nusižengimo bylą, atliko teisėtus ir pagrįstus veiksmus. Iš byloje esančios tarnybinio nusižengimo tyrimo medžiagos matyti, kad tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūros metu buvo iš esmės nagrinėtas Nutarimo, kurį pareiškėjas priėmė administracinį nusižengimą padariusio asmens atžvilgiu, teisėtumo ir pagrįstumo klausimas. Tiek _____, pažymoje apie atliktą patikrinimą

_____ tiek _____ motyvuotoje išvadoje dėl galimo tarnybinio nusižengimo konstatuota, kad pareiškėjas nepagrįstai nubaudė pilietį _____ pagal ANK 291 straipsnio 1 dalį, vykdė savo pareigas netinkamai. Taigi, Nutarimo teisėtumo ir pagrįstumo klausimas nagrinėjamu atveju buvo sprendžiamas tarnybinio nusižengimo tyrimo procedūros metu, o ne vadovaujantis ANK 621-625 straipsniais.

Iš LITEKO sistemos duomenų nustatyta, kad administracinė atsakomybė patrauktas asmuo _____ dėl Nutarimo panaikinimo 2019 m. rugpjūčio 29 d. pateikė skundą Alytaus apylinkės teismui, kuris 2019 m. rugsėjo 6 d. nutartimi atsisakė priimti skundą (administracinio nusižengimo byla Nr. II-115-314/2019).

_____ 2019 m. lapkričio 22 d. pakartotinai per Departamentą padavė skundą teismui, prašydamas atnaujinti terminą skundui dėl Nutarimo panaikinimo, Nutarimą panaikinti ir administracinio nusižengimo teiseną nutraukti. Alytaus apylinkės teismas 2019 m. gruodžio 10 d. nutartimi atsisakė priimti _____ skundą (administracinio nusižengimo byla Nr. II-146-314/2019).

_____ 2019 m. gruodžio 23 d. pateikė atskirąjį skundą dėl 2019 m. gruodžio 10 d. nutarties. Kauno apygardos teismas 2020 m. sausio 28 d. nutartimi atnaujino terminą skundui dėl Nutarimo paduoti (administracinio nusižengimo byla Nr. AN2-74-579/2020). Alytaus apylinkės teismas 2020 m.

vasario 21 d. nutarimu Nutarimą panaikino ir administracinio nusižengimo bylą nutraukė (administracinio nusižengimo byla Nr. II-25-314/2020).

Taigi matyti, kad Departamentas tarnybinio nusižengimo tyrimą atliko tuo metu, kai Alytaus apylinkės teisme buvo nagrinėjama byla pagal administracinę atsakomybę patraukto asmens

skundą dėl Nutarimo panaikinimo, ir, nepaisydamas to, kad teisme yra inicijuotas teisminis ginčas dėl Nutarimo panaikinimo, nagrinėjo pareiškėjo veiksmus, atliktus administracinio nusižengimo bylos nagrinėjimo procedūroje.

Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju pareiškėjas atliko veiksmus, vykdydamas savo pareigas, kaip pareigūnas, nagrinėjantis administracinio nusižengimo bylą. Šių pareigūno veiksmų atlikimo tvarka nustatyta ANK. Nagrinėjamu atveju pareiškėjas priėmė Nutarimą. Nutarimo teisėtumo ir pagrįstumo klausimas turi būti nagrinėjamas ANK nustatyta tvarka. Ir tik išnagrinėjus Nutarimo teisėtumo ir pagrįstumo klausimą, yra galimybė tam tikra apimtimi ir griežtai laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų vertinti pareiškėjo, kaip administracinio nusižengimo bylą nagrinėjusio pareigūno, veiksmus. Tokių veiksmų vertinimas gali būti atliekamas tik išskirtiniais atvejais, kai yra nustatytas piktnaudžiavimas pareigūnui suteiktais įgaliojimais, sąmoningai, tikslingai atlikti neteisėti veiksmai, akivaizdžiai peržengtos pareigūnui suteiktos diskrecijos ribos ir pan.

Nagrinėjamu atveju Departamentas atliko veiksmus, kurie yra nesuderinami su ANK nustatyta nutarimų teisėtumo ir pagrįstumo nagrinėjimo tvarka. Teismas daro išvadą, kad, teismui nagrinėjant bylą dėl Nutarimo panaikinimo, Departamentas negalėjo atlikti tarnybinio nusižengimo tyrimo, kurio pagrindas buvo pareiškėjo atlikti veiksmai, priimant teisme ginčijamą Nutarimą.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, teismas konstatuoja, kad Departamento Įsakymas yra neteisėtas ir nepagrįstas, todėl naikintinas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo

Pareiškėjas skunde prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (*toliau – ir ABTĮ*) 40 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, turi teisę gauti iš kitos šalies savo išlaidų atlyginimą. Pagal ABTĮ 41 straipsnio 1 dalį, dėl išlaidų atlyginimo suinteresuota proceso šalis iki bylos nagrinėjimo iš esmės pabaigos teismui pateikia prašymą raštu su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindimu.

Pareiškėjas teismui nepateikė prašymo priteisti bylinėjimosi išlaidas pagal ABTĮ 41 straipsnio 1 dalyje nustatytą tvarką. Atsižvelgdamas į tai, teismas neturi pagrindo spręsti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo.

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 41, 84-87 straipsniais, 88 straipsnio 2 punktu, 132 straipsniu,

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo skundą patenkinti.
Panaikinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos

Sprendimas per trisdešimt kalendorinių dienų nuo paskelbimo dienos gali būti skundžiamas apeliaciniu skundu Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, apeliacinį skundą paduodant per Vilniaus apygardos administracinį teismą.

Teisėja

Rasa Ragulskytė-Markovienė